

1. DEMOKRACIE V MOBILU - ANOTACE

Anotace: Žáci v první fázi hodiny pracují ve skupinkách, prozkoumávají užitečné mobilní aplikace a zjišťují, jaké informace lze o našem státě snadno získat z otevřených zdrojů. V druhé fázi hodiny se žáci musí pokusit prodat ostatním skupinkám svou aplikaci – musí obhájit její využitelnost na základě připravené prezentace.

15+

Doporučený věk:

Žáci:

- Cíle:**
- se přesvědčí o tom, kolik informací je dostupných bezplatně na webu z oficiálních zdrojů a proč;
 - prohlédnou si veřejné rejstříky – katastr nemovitostí, obchodní rejstřík;
 - prohlédnou si neziskové projekty, které přispívají k větší dostupnosti veřejných dat;
 - procvičí svoje komunikační a argumentační dovednosti.

Délka:

45 min.

Pomůcky:

projektor, mobilní telefony žáků

Postup:

KROK 1 – Evokace (5 minut)

Hodinu zahájíme tím, že na tabuli napíšeme/promítneme citát: Ve věděni je moc (Francis Bacon). Jak tomu žáci rozumějí?

KROK 2 – Skupinová práce (10–15 minut)

Oznámíme žákům, že v této hodině budeme zjišťovat důležité informace/vědomosti o našem státě, které nám umožní např. kontrolovat politiky. Rozdělíme žáky do skupinek po 4–6 a každé skupince přidělíme jednu aplikaci/stránku. Žáci mohou používat svoje mobilní telefony / školní tablety, aby zjistili o své aplikaci / stránce dané informace (viz níže). Informace si skupinka zaznamenává na papír, protože je bude později potřebovat pro prezentaci.

Skupina č. 1

Katastr nemovitostí:

Žáci dostanou za úkol seznámit se s fungováním stránky <https://ikatastr.cz/>. Zjistí, jaké informace se ze stránky dozvědí. A jaké to má podle nich pro ně jako občany výhody. Proč je daná stránka důležitá z pohledu transparentnosti?

Kdyby si žáci nevěděli rady, můžeme jim navrhnout následující úkol:

žáci zjistit, kdo vlastní nemovitost nebo pozemek, kde se nachází jejich oblíbené místo (kavárna, sportovní areál apod.).

Skupina č. 2

Obchodní rejstřík:

Žáci dostanou za úkol seznámit se s fungováním stránky <https://or.justice.cz/>. Zjistí, jaké informace se ze stránky dozvědí. A jaké to má podle nich pro ně jako občany výhody. Proč je daná stránka důležitá z pohledu transparentnosti?

Kdyby si žáci nevěděli rady, můžeme jim navrhnout následující úkol:

Žáci mají zjistit, kdo je provozovatelem jejich oblíbeného podniku. Pokusí se dozvědět co nejvíce detailů (např. jména, adresy, data narození, data zápisů do rejstříků, již neplatné údaje apod.).

Skupina č. 3

Info pro všechny

Žáci dostanou za úkol seznámit se s fungováním stránky <https://www.infoprovsechny.cz/>. Zjistí, jaké informace se ze stránky dozvědí. A jaké to má podle nich pro ně jako občany výhody. Proč je daná stránka důležitá z pohledu transparentnosti?

Kdyby si žáci nevěděli rady, můžeme jim navrhnout následující úkol:

Skupina č. 4

Platy úředníků

Žáci dostanou za úkol seznámit se s fungováním stránky <https://platyuredniku.cz/>. Zjistí, jaké informace se ze stránky dozvědí. A jaké to má podle nich pro ně jako občany výhody. Proč je daná stránka důležitá z pohledu transparentnosti?

Kdyby si žáci nevěděli rady, můžeme jim navrhnout následující úkol:

Učitel se zeptá žáků, zda by měli být platy úředníků a politiků placených z veřejných prostředků rovněž veřejnosti dostupné. Vyzve žáky, aby hledali PRO a PROTI. Žáci vyhledají odměny politiků na stránce a zamyslí se, zda jsou tyto odměny adekvátní.

Skupina č. 5

Hlídač státu

Žáci dostanou za úkol seznámit se s fungováním stránky <https://www.hlidacstatu.cz/>. Zjistí, jaké informace se ze stránky dozví. A jaké to má podle nich pro ně jako občany výhody. Proč je daná stránka důležitá z pohledu transparentnosti?

Kdyby si žáci nevěděli rady, můžeme jim navrhnout následující úkol:

Učitel vyzve žáky, aby našli poslední smlouvu, kterou jejich škola uzavřela. (Pozn.: vhodné pro střední školy, které zřizují kraje. U ZŠ v menších obcích je možné, že škola a obec kvůli malé velikosti nemusí své smlouvy uveřejňovat v registru smluv.)

KROK 3 – PREZENTACE (20 minut):

Každá skupina se vtělí do vývojářů webových stránek, aplikací a marketingových expertů. Mají za úkol „prodat“ ostatním skupinám svou aplikaci/stránku, s níž právě pracovali. Připraví si prezentaci na 2–3 minuty.

Kritéria prezentace:

- vysvětlíte, k čemu aplikace/stránka slouží a co se na ní dá najít;
- vysvětlíte, proč by měla aplikace/stránka ostatní zajímat;
- každý žák ze skupinky musí promluvit;
- použijte obrazový materiál (nakreslete/promítněte něco na tabuli).

KROK 4 – REFLEXE (5 minut):

Vhodné dotazy pro vyvolání diskuze pro reflexi:

- Překvapilo vás, kolik informací je veřejně dostupných bez složitých procedur?
- Proč jsou zveřejněné údaje důležité a v čem by nastal problém, pokud by zveřejněné nebyly?
- Mají politici povinnost odpovídat na dotazy veřejnosti? Komu se politici zodpovídají?
- Co dalšího si z hodiny odnášíte?